

[Kristen Amby.]

spredes langt ud og føres hurtigt ind til Arbejdspladsen, men det maa ordnes, og det ordnes ikke af nogen enkelt Kommune, det bliver til Tovtrækkeri Kommunerne imellem, det ved vi, og det bliver et Kompetencespørgsmaal mellem Departementerne det ene og det andet Sted.

Det næste Spørgsmaal, der skal ordnes, er et almindeligt Byplanspørgsmaal. For Storbyen og for de andre Byer rundt omkring i Landet bør Spørgsmaalet om Forholdet til Oplandskommunerne ordnes rationelt og i Sammenhæng med Trafikspørgsmaalet. Jeg tror ikke, at dette Spørgsmaal kan løses, medmindre man vil henlægge Boliglovgivningen til et selvstændigt Departement. Jeg vil ikke være uvenlig mod Indenrigsministeren, men jeg synes saamænd, han har nok at bestille. Der er meget at lave, naar man har hele den kommunale Administration under sig, og jeg synes, det er en stor Fejl, at Boligspørgsmaalet, der er et saa fundamentalt socialt Spørgsmaal, lægges under Kommunerne. Det er et Spørgsmaal, der er stort nok i sig selv, og som burde have sit selvstændige Departement, og egentlig mener jeg, at saadan som Tiden er, kunde det passende lægges under Statsministeriet og tages bort fra Indenrigsministeriet.

Der burde nedsættes et Udvalg analogt med Statens Jordlovsudvalg. Det er ikke af mindre samfundsmæssig Betydning, at Spørgsmaalet om den mindrebemidlede Del af Befolkningens Forsyning med Boliger ordnes rationelt, end at Spørgsmaalet om Udstykningen ordnes, saadan som det er ordnet gennem Statens Jordlovsudvalg. Jeg forstaar ikke, at man ikke for længst har taget dette Spørgsmaal op, og jeg forstaar slet ikke, at man ikke nu, hvor de befolkningspolitiske og de almindelige socialpolitiske Synspunkter gøres gældende fremfor de beskæftigelsesmæssige, har taget dette Spørgsmaal op.

Det, der har været Faren for Boligbyggeri af den Art, er netop Omsvøbsdepartementerne, de mange forskellige Steder, man skulde hen, og Vanskeligheden ved at faa en hurtig og effektiv Afgørelse. Jeg kan ikke se, at Ministeren og Befolkningsskmissionen har Ret i, at det skulde være uoverkommeligt at skaffe de 800 Boliger om Aaret til de Mennesker, der bor i særlig overbefolkede Lejligheder, og det, det drejer sig om, er jo at skaffe 800 Boliger om Aaret i en 25-aarig Periode for at aflaste det værste Tryk.

Jeg kan ikke se, at det skulde være

umuligt at skaffe 800 selvstændige Boliger eller Rækkehusboliger om Aaret, hvis et Departement, støttet af et Udvalg bestaaende af Folk, der virkelig interesserer sig for det, tog sig af dette Spørgsmaal. Det har jo været muligt i Lande, der ellers hævdes socialt at ligge bag Danmark. I England har Socialdemokrater og Konservative gennem Aarene i Enighed løst eller i hvert Fald tilstræbt en rationel Løsning af dette Spørgsmaal ved at bringe Befolkningen ud i de saakaldte Havebyer, og det har kunnet lade sig gøre ved Hjælp af de moderne Trafikmidler.

Dér siger man ikke, saadan som Kommissionen og Ministeren her siger, at det er umuligt. (Afbrudelse af *Indenrigsministeren*). Man siger, det er ikke gør ligt. Hvis Ministeren mener, det er gør ligt, saa forstaar jeg ikke, at han forelægger et Lovforslag, hvorefter langt de fleste af Pengene skal gaa til Etagebyggeri. Efter hvad jeg har forstaaet, indrømmer Ministeren ganske vist, at principielt vilde det være det rigtige, men det er ikke muligt. Dertil siger jeg: som Bolig saa Borger. Man kan naturligvis sige, som det er blevet hævdet, at der er mange, der ikke egner sig til det. Men det er maaske at forveksle Aarsag og Virkning. Hvis Menneskene fik ordentlige og gode Boliger, kan det ogsaa være, at de viste sig at være egnede til at bo i dem.

Der er et Spørgsmaal, som hænger uløseligt sammen med hele Byggeriet, hvad enten man saa tænker først og fremmest paa Parcelbyggeriet eller paa Etagebyggeriet, og det er Spørgsmaalet om Finansieringen. Der kan jeg ikke bare mig for lidt Malice over for den højtærede Indenrigsminister, der, saa vidt jeg har forstaaet ham, i alt Fald tidligere har været af den Mening, at Renteniveauet her i Landet var noget, man egentlig selv nogenlunde kunde bestemme. Her forudsættes i Stk. 2, § 15, at Renteniveauet kan svinge, og det forudsættes ogsaa, at man for Fremtiden maa sætte Rentefoden op efter det almindeligt gældende Renteniveau. Men een Ting er sikker med Hensyn til Finansieringen, og det er, at Byggeomkostningerne vil være afhængige af, hvordan Obligationskurserne ligger. Ministeren forudsætter, at der skal laanes lige saa meget, man overhovedet kan — det siges udtrykkeligt i Lovforslaget — i første og anden Prioritet, altsaa i Kredit- og Hypotekforeningslaan. Men naar det er Meningen, vil det jo sige, at Formaålet er at faa Obligationskurserne saa langt op som muligt. *Den* bevidste Politik maa da føres, ellers er det meningsløst.